

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keeverberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 januari 1881

OVER ONSZELF

Toen in mei de Nederlandse Vereniging van Journalisten in jaarvergadering bijeen was te Utrecht heeft zij zich aangesloten bij het protest van de

leden van de sectie tijdschriftjournalisten die hun grote bezorgdheid hebben uitgesproken over de stijging van de posttarieven, in het bijzonder die aangekondigd voor 1 januari 1977. Grote bezorgdheid, ja met recht.

Want de verhoging van de posttarieven houdt maar niet op. Een betrekkelijk kleine, niet gesubsidieerde vereniging als de Vereniging tegen de Kwakzalverij, staat voor snel stijgende portokosten.

Op deze wijze maakt de overheid het ons bijzonder moeilijk voor de volle honderd procent te functioneren. De noodzakelijke communicatie tussen het bestuur en de leden, het ten faveure van het grote goed van de volksgezondheid scherp kritisch volgen van wat zich aandient om buiten de geijkte paden zieken te „behandelen” en te „genezen” — dat alles komt op de tocht te staan.

Voor veel verenigingsorganen breken door dergelijke verhogingen moeilijke tijden aan. Terwijl aan de ene kant de regering zegt op de bres te staan voor de pluriformiteit van de pers, voor de mogelijkheid dat de verscheidenheid van meningen en inzichten in de media tot uiting komt worden helemaal in strijd met deze mooie woorden de posttarieven onevenredig verhoogd.

Wij willen natuurlijk dit strijdvaardige scheepje drijvende houden. Men kan er van verzekerd zijn dat het bestuur zich tot het uiterste zal inspannen om het werk van de vereniging — helaas volstrekt niet achterhaald door de ontwikkelingen, integendeel, noodzakelijker dan ooit — op dezelfde wijze voort te kunnen zetten en zo mogelijk nog uit te breiden.

Mogen we onze leden vragen al vast hun steentje bij te dragen door vrijwillig hun contributie voor 1976, mochten zij die nog niet hebben voldaan, te verhogen? En: bespaar onze administratie de moeite (en de portokosten!) U nog eens apart te verzoeken uw contributie op postgiro 32237 van de Penningmeester van de Vereniging tegen de Kwakzalverij te Amsterdam (gemeentegiro K 1672) te voldoen. Gireer daarom vandaag nog.

★ In verband met de vakanties zullen het juli- en augustusnummer worden gecombineerd.

Spreekwoord geeft raadje voor "dikke borsten",

ZOJUIST KWAM HET veertiende deel van de Grote Nederlandse Larousse Encyclopedie uit, een 25-delige uitgave, die in de stijl van de befaamde Franse Larousse woordenboek en encyclopedie vereent. (Uitgave Scheltens & Giltay in Den Haag). Zodat men in dit veertiende deel niet minder dan 15.300 trefwoorden kan aantreffen naast een kleine 2500 illustraties. De lezer kan begrijpen dat wij snel het woord kwakzalverij hebben opgezocht. De verklaring van het woord kwakzalver ontbreekt niet: kwakzal is prulzal.

Onder het woord kwakzalverij is, overigens in vrij kort bestek, het begrip kwakzalverij verklaard. Daar kan men redelijk tevreden mee zijn, al hadden de gevaren onzes inziens duidelijker onderstreept moeten worden. In de kwakzalverij, aldus het artikel in de Grote Nederlandse Larousse Encyclopedie wordt de diagnose, zo die al gesteld wordt, veelal met behulp van helderziendheid bereikt. De patiënt behoeft daarvoor soms niet eens aanwezig te zijn. Een foto of een kledingstuk is voldoende. Men past als therapie middelen toe die wetenschappelijk als niet werkzaam worden beschouwd. Daarbij noemt het artikel vooral kruidenmengsels. De patiënten, die naar de kwakzalver gaan

zijn vaak wanhopigen, voor wie de officiële geneeskunst geen uitkomst meer kan bieden. Maar er zijn ook „laagontwikkelden”, zoals de Grote Nederlandse Larousse Encyclopedie het noemt, die in de „natuur” geloven en angstig zijn voor de technieken van de geneeskunde.

Waarbij dan aangevuld moet worden dat er zich de laatste tijd vooral een andere categorie kwakzalverklanten heeft aangediend. Dat zijn degenen die als reactie op alle technische en natuurwetenschappelijke verworvenheden zich zijn gaan vastklemmen aan het occulte, aan het „alternatieve” en die zonder er dieper bij na te denken critiekloos de iriscopie, de naaldenprikkerij en een heleboel poespas omarmen. Dat zijn lang niet allemaal „laagontwikkelden” — wèl mensen die de confrontatie met de streng-wetenschappelijke uitoefening van de geneeskunde schuwen en rekenen op wonderen.

Het is vooral deze liefde op het occulte, het niet-rationeel verklaarbare die ons, bestrijders van de kwakzalverij, thans zorgen baart. Want op een ogenblik, waarop men gedacht zou hebben: kijk, die dingen zijn nu toch ècht wel afgedaan, het zwaaien met het pendeltje, de koffiedik, de mannetjes van de stralingen-zus, de stralingen-zo... nu blijkt er plotseling

een nieuwe generatie te zijn opgestaan die meent dat er in deze vaak o zo gevaarlijke methoden toch wel iets waardevols schuilt.

En zó sterk is die zucht tot experimenteren, tot veranderen, dat zelfs een wetwijziging wordt voorbereid om de onbevoegden een brevet van bevoegdheid te geven. Zeker, met een aantal beperkingen. Maar hoe wil men dat controleren, wanneer men nu de zaken al niet in de hand kan houden en er van wetstoepassing eigenlijk geen tittel noch iota terecht komt?

Bladerend in hetzelfde encyclopediedeel vonden wij onder het woord „korst” nog een merkwaardige variatie op het thema „bustevergroting” — ook een onderwerp dat de kwakzalverij altijd met graagte heeft betreden, omdat daar forse winstkansen lagen, net als bij het vermageren. Er is een volksgezegde dat het eten van broodkorsten de omvang van de buste van een vrouw gunstig zou beïnvloeden. De magie van de broodkorst — voer voor psychologen. Zo zegt men in Groningen „Van kappen en korsten krijg je dikke borsten”. Een andere zegswijze stelt: „Eet veel korsten, dat geeft dikke borsten”.

Zo al niet de poëzie, dan is toch wel de rijmelarij overal te vinden, mijne vrinden!

Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoedigen is KWAKZALVERIJ

Wilde vermageringsfantasieën in het kostmos-schuimbad

ACH, U KENT ZE WEL. De dames, die bij het koud buffet langdurig aarzelen en dan tenslotte een plaatsje zoeken met een bordje, waarop een kippepootje en een blaadje sla liggen. En dan voor het toetje zich een stukje meloen kiezen, waarvan ze precies weten hoeveel calorieën dat betekent. Eten is voor dezulken niets anders meer dan een demonstratie van hardnekkig strijden tegen de gevaren die de lijn bedreigen.

Er zijn er anderen. Die grijpen elke methode aan, die zich aandient en die vaak begeleid met geruchtmakende boeken, de uitgevers daarvan geen windeieren legt, vaak zelfs een overdadig belegde boterham oplevert. Hoeveel jaren is dat al weer geleden, dat de methode Hauser opgang deed? Later was er weer de sherry-kuur. Een tijdlang sprak men mensen, die zich bezig hielden met de appelkuur. Onlangs nog weer is er een revolutionaire methode gepropageerd in een boek waarvoor dokter Van Swol het voorwoord schreef, en welke methode het eten van een vette hap niet veroordeelde, maar zelfs voorschreef. („Dokter Atkins Dieet Revolutie”, Volop eten en toch afvallen).

De sauna wordt aanbevolen om te vermageren... ook voor sauna's is een markt en hoeveel gretiger wordt die markt niet wanneer men het publiek er van weet te overtuigen, dat de sauna ook goed is voor de lijn! Er worden kruiden aanbevolen om te vermageren, om maar te zwijgen van allerlei pillen die men slikt om het hongergevoel kwijt te raken.

Advertenties in kleuren

MAAR ER BLIJKT ook „het vermageringsschuimbad te bestaan”. Svensson Labo, in de Dorpsstraat te Ossendrecht in Noord-Brabant besteedt er grote gekleurde advertenties aan. Even nagaan wat dat kost, waarde vrienden, zo'n advertentie in kleuren. En dan in de hoek even die „slankheidsbon” raadplegen. „Stuur me Svea vermagerings-schuim-schuimbad, aan (zoals het in slecht Nederlands heet) de laboratoriumprijs van slechts f 24,45 (of 345 fr.)”. Men kan de bon namelijk ook naar een adres in Borgerhout, in de Belgische provincie Antwerpen sturen. Er wordt een „onverbidelijke garantie” gegeven. Is men niet 100 pct tevreden dan mag men het restant binnen de maand terugsturen en zonder discussie krijgt men dan zijn geld terugbetaald. Men moet natuurlijk wel vooruit betalen. Of rembours, wat extra kosten van f 5,50 inhoudt.

Maar wat doet nu dit „vermageringsschuimbad?”

Ja, daar staan wij eerlijk versteld van. U moet dan weten dat het om de IJsland-

se korstmossen gaat. Die bezitten het vermogen, zo wordt ons voorgehouden, om uit de meest gladde en harde rotswand toch nog de nodige stoffen te trekken om zich te voeden. Stop je nu die korstmossen in een schuimbad dan trekken ze het vet uit het lichaam van de baadster of bader. Zo eenvoudig is dat.

Althans voor de goedgelovige.

Vlug vat op de vetlagen

„DE BIOCHEMISCH GECONCENTREERDE korstmossen krijgen zéér vlug vat op de vetlagen onder de huid in de taille, het zitvlak, de dijen, de buik, enz. De vetconcentraties worden afgebroken en zowel langs de poriën als via de normale stofwisseling verwijderd. Dat natuur-

wonder zou men in een schuimbad kunnen bewerkstelligen... „Vanaf de eerste week zult u 2,5 of meer kilo's verliezen en minimum vier centimeter in de taille” zo wordt de lezeressen voorgespiegeld. Svea krijgt dagelijks „vaak ontroerende dankbetuigingen”. Zo heeft Liliana van H. te Schoten (bij Antwerpen) kans gezien van 71 kg. „af te slanken” tot 56 kg. „Alleen Svea heeft geholpen”. Het „revolutionaire schuimbad doet u vanaf de eerste week zonder inspanning kilo's en kilo's verliezen!” zo wordt de lezeressen toegeschreeuwd.

Stellig, IJslands mos (een korstmos) werd vroeger vooral medicinaal gebruikt. Maar dat het tot een „radicale vetafbraak” in staat zou zijn, zoals de man, die Svea in de handel brengt beweert is volslagen uit de duim gezogen. Vermoedelijk uit de duim die met dat „oplossende biochemisch geconcentreerde korstmossenextract” is behandeld!

Hulp van medisch onbevoegden is niet aftrekbaar voor belastingen

VOOR 1971 WAS het begrip ziektekosten niet nader in de belastingwetgeving omschreven en het werd dan ook veel ruimer uitgelegd. Zo werden de kosten van een onbevoegde genezer door de jurisprudentie aanvaardbaar geacht. De patiënt mocht dus als buitengewone lasten de kosten aftrekken die hij had besteed aan een magnetiseur, een kruidendokter, een gebedsgenezer, een bedevaart naar Lourdes. Ja, men mocht zelfs de kosten van een aardstralenkastje aftrekken, aldus een beslissing van de belastingkamer van het gerechtshof te Leeuwarden in 1957. Maar in 1964 oordeelde het Hof in Den Haag anders, onder meer omdat minder goedgelovigen deze kastjes niet pleegden te kopen en omdat de curatieve werking nihil was.

Dit vertelt mr. S. J. Meijers, oud-hoofdinspecteur titulair bij 's Rijksbelastingen in een uitvoerig en zeer informatief artikel verschenen in NRC Handelsblad. In 1971 heeft een wetswijziging het onmogelijk gemaakt om de kosten van een kwakzalversbehandeling af te trekken als „buitengewone lasten”.

Een vrouw, die last had van hartkloppingen en benauwdheden wendde zich, aldus mr. Meijers, in zijn artikel, tot een „practitioner” van de Christian Science te New York, die haar tegen betaling bijstand verleende door middel van gebed. De belanghebbende vond hierbij baat en het Hof te Amsterdam stond aftrek toe, overwegende, dat uit de wetstekst niet bleek, dat onder geneeskundige hulp slechts was te verstaan „hulp door een wettelijk bevoegd medicus” en dat dit ook niet bleek uit de Memorie van Toelichting bij de wetswijziging van 1971.

Hetzelfde Hof stond kosten van een magnetiseur in aftrek toe, maar de uitspraken werden door de Hoge Raad vernietigd, zijnde in geen van beide gevallen volgens dit College sprake van kosten van geneeskundige hulp.

Het ziekenfondspakket

Mr. Meijers komt tot de conclusie, dat de fiscale rechter een strakke lijn volgt. Kosten van medische behandeling zijn in het algemeen aftrekbaar — daaronder natuurlijk begrepen behandelingen in opdracht door een bevoegde medicus gegeven, zoals massage. Kosten van behandeling door een medisch niet-bevoegde en van niet door een bevoegde opgedragen zullen, zoals de rechtspraak zich ontwikkelt, in het algemeen niet in aanmerking komen.

Wel moet worden bedacht, dat dit begrip niet geheel parallel loopt met dat van randgeneeskunde. Immers, een arts-hoemoeopaat is wel degelijk bevoegd. Zou bijvoorbeeld een chirurg acupunctuur toepassen, dan is van een medische ingreep sprake en zouden de kosten aftrekbaar zijn. Dat voor het overige de strakke rechtspraak — het ziekenfondspakket! — van het Hof Leeuwarden, zij het met een omweggetje is doorbroken, bewijst niet voor de eerste keer, dat men ook in het fiscale recht voor verrassingen kan komen te staan. Al zien wij beslist het aardstralenkastje niet meer als buitengewone last terugkomen! Ten slotte: stel dat toch een arts zo'n kastje zou voorschrijven, dan ligt hier, aldus de schrijver van het artikel in NRC Handelsblad, geen taak voor de fiscale, maar veeleer voor de burgerlijke of medische tuchtrechter.

Geruchmakend dieetboek om te vermageren leidt tot gestoorde stofwisseling

IN DE HAAGSCHE Courant is in een uitgebreid artikel de staf gebroken over het door Bosch & Keuning te Baarn uitgegeven dieetboek „Dr. Atkins' Dieetrevolutie”. Volgens het artikel in het weekblad Story (oplage 700.000...) heeft burgemeester Vonhoff van Utrecht de dieetkuur gevolgd evenals de Zangeres zonder Naam. Er stond een foto in het weekblad van de heer Vonhoff, die laat zien hoe wijd zijn burgemeestersjasje is geworden, terwijl de Zangeres en dokter Van Swol (die het voorwoord voor het omstreden boek schreef) vol bewondering toekijken.

„Kijk eens, hoe het helpt”.

Maar men kan zich beter helpen met een menu dat arm aan calorieën is. Men kan zich dan aan de gewone Nederlandse voedingsgewoonte houden en heeft geen pillen en extra vitamines nodig. Aldus Nederlandse voedingsdeskundigen. En in Duitsland propageert men het FDH-dieet, „Friss die hälfte”, oftewel: eet gewoonweg de helft minder en je zult eens zien hoe je afvalt!

Het Voorlichtingsbureau voor de Voeding is tegen de methode die dokter Atkins propageert. Het is een dieet met verstrekende gevolgen. Men kan er klachten van krijgen over lusteloosheid, vermoeidheid en braken. Het leidt tot een gestoorde vet stofwisseling. Er is bovendien kans op een verhoogd cholesterolgehalte van het bloed (als gevolg van het vele vet dat men moet eten) en op een verhoogd urinezuurgehalte. Teveel cholesterol in het bloed is slecht voor het hart, teveel urinezuur kan jicht veroorzaken.

De eenzijdige voeding die Atkins oplegt om te vermageren is beslist ongeschikt voor mensen met ziekten van hart en bloedvaten, nieren, darmen en lever en diabetespatiënten. Hoe zit dat dieet nu in elkaar? Ook dat kon men in de Haagse Courant uitgebreid lezen.

Geen aardappels en brood

DE SCHRIJVER VAN het boek, de Amerikaanse geneesheer Atkins, gelooft niet in vermageren door minder calorieën te eten. Hij noemt het aan calorieën beperkte dieet een „valstrik”. Volgens hem lijden dikke mensen aan een stofwisselingsstoornis (een andere dan de zoëven genoemde), die ervoor zorgt dat koolhydraten (suiker en zetmeel) niet worden verbrand, maar in het lichaam worden opgeslagen als vetlagen.

Om dat tegen te gaan laat hij zijn patiënten zo goed als geen koolhydraten meer gebruiken. Het lichaam gaat dan, volgens Atkins, vetten verbranden om de energie die het nodig heeft, te krijgen.

„Dikke mensen zijn allergisch voor kool-

hydraten”, zegt Atkins, en dus zet hij de koolhydraten het huis uit, voor altijd.

In de dagelijkse praktijk betekent dat, dat je je leven lang geen brood, aardappelen, rijst, macaroni, melk (vanwege de melksuiker), suiker en alles waar suiker in zit (snoep, gebak, frisdrank), bonen, bananen enz. meer mag eten.

Ook veel vruchten (sinaasappels bijvoorbeeld) zijn uit den boze vanwege de vruchtesuiker. Van alcohol mag je maar een heel klein beetje hebben. En ook van bladgroenten niet al te veel.

Van wat er overblijft mag je onbeperkt eten. Dat zijn de dingen met eiwitten en vet, dus: vlees, vis, kaas, boter, eieren, mayonaise, slagroom.

De kreet „volop eten” die op de voorkant van het boek linksboven prijkt slaat dus op dit laatste rijtje. Je mag volop eten... van heel weinig.

Verder moet je zorgvuldig gaan controleren hoeveel koolhydraten je per dag toch nog binnenkrijgt, want een heel klein beetje mag. Je gaat dus koolhydraten tellen in plaats van calorieën. Je moet bovendien vitaminepreparaten slikken, want als je zoveel niet mag eten kom je daaraan subiet tekort.

En je moet regelmatig je urine controleren met een teststokje dat paars moet worden. Als het paars kleurt zitten er „ketonen” in (ketonen zijn acetonlichamen: mensen die dit dieet volgen ruiken ook naar aceton). Dat duidt er dan op, dat het lichaam geen koolhydraten maar alleen vetten verbrandt. Zodra dat niet meer gebeurt, word je volgens Atkins weer dik.

De Nederlandse voedingsdeskundigen geloven wel dat de resultaten van het dieet in het begin opmerkelijk kunnen zijn, maar niet op de lange duur.

„Bij zo'n koolhydraatarm, maar vet- en eiwitrijk dieet zal het lichaam tijdelijk veel vocht uitscheiden, maar al gauw val je niet méér af dan bij een normaal dieet, waarvan de calorische waarde beperkt is”.

ORANJE DUIF ACHTER DE VOORRUIT

WAAR BEGINT, BIJ diensten die onder de noemer „gebedsgenezing” worden gebracht de charlatannerie, de hokuspokus, waar eindigt de eerlijke oprechte gezindheid om door middel van het gebed de patiënt geestelijk sterker te maken? Dat valt wel eens moeilijk te zeggen. In het algemeen is het duidelijk dat de charlatans op dit terrein zich bedienen van luidruchtige middelen, van een reclamestijl, die zij helemaal hebben ontleend aan de rondreizende kwakzalver op de boerenmarkt, zoals wij die kennen van schilderijen van de grote Hollandse meesters.

Op zaterdag 15 mei werd in de Trapistenabdij te Tegelen voor de eerste keer een zogenaamde gebedsgenezingsdienst gehouden. Deze vond plaats, aldus berichtte het Dagblad voor Noord-Limburg, onder auspiciën van verschillende gebedsgroepen uit de omgeving van Venlo en Tegelen. Volgens de aankondiging zou de dienst beginnen met een inleiding door pater Amedeus van de Staay, waarna het woord was aan mevrouw Martie Haayer uit Amsterdam.

Deze vrouw werd vorig jaar juni, nadat men haar als kankerpatiënt had opgegeven, volkomen genezen door gebed, aldus een mededeling van de organisatoren.

De dienst kon door iedereen worden bijgewoond. De toegang was vrij. Men moest slechts een lunchpakket meenemen. Dranken waren op de abdij verkrijgbaar. Voor trein- en busreizigers, en eventueel mensen uit Venlo, die geen gelegenheid hadden de abdij op eigen gelegenheid te bereiken, werd tussen het NS-station in Venlo en het klooster een pendeldienst met personen-

auto's georganiseerd. De auto's waren herkenbaar aan een oranje duif achter de voorruit.

Vrouwelijke belangstelling

NADERHAND BERICHTTE HET Dagblad voor Noord-Limburg nog dat er ongeveer 300 mensen hadden deelgenomen aan deze katholieke gebedsgenezingsbijeenkomst. De eerste in Nederland. Opvallend was dat voor dit evenement overwegend vrouwelijke belangstelling bestond waarbij religieuzen sterk vertegenwoordigd waren. Er waren talrijke zieken bij, onder wie sommigen in een rolstoel zaten. Maar ook waren de nieuwsgierigen niet gering in getal.

Pater Amedeus van de Staay, de organisator, zette zijn gehoor uiteen dat de samenkomst paste in het kader van de „charismatische vernieuwing”, zoals die thans in ongeveer 200 katholieke gebedsgroepen in Nederland wordt bevorderd. De afroeping van de H. Geest staat daarbij centraal. In de abdijkerk werd met zang en met spontane gebeden voor de aanwezigen geestelijke en lichamelijke genezing afgeroepen. Op het priesterkoor kon iedereen, die dat wilde een handoplegging of ziekenzalving ondergaan. Er werd een zeer druk gebruik van gemaakt.

„Als wij in volle liefde bidden tot God en de hand op elkaars schouder leggen, zal de Heilige Geest ons nu genezen”, riep mevrouw Haayer - Rijfkogel bij herhaling door de kerkmicrofoon. De verslaggever van het Venlose dagblad vond dat de genezingsdienst een rustig en ordelijk verloop had.

Wat wel en wat niet mag op teevee en radio

ONLANGS BRACHT DE Reclameraad het jaarverslag over 1975 uit. De Reclameraad is een instelling, waarvan de positie thans geregeld wordt bij artikel 49 van de Omroepwet van 1969. Deze Reclameraad moet niet alleen de tarieven vaststellen voor het uitzenden van reclame via radio en televisie maar hij geeft o.a. ook voorschriften omtrent de inhoud van de reclame-uitzendingen. Ook klachten neemt de Reclameraad in ontvangst. Dat waren er in 1975 twintig, meer dan in enig jaar na de instelling van de raad in 1967.

Wij laten hieronder enige uitspraken van de Reclameraad volgen. Hij vond bijvoorbeeld een televisiereclamefilm voor een „reinigingstonic” misleidend omdat het produkt niet de gesuggereerde therapeutische werking heeft. Maar niet misleidend vond men een reclamefilm voor een produkt, behorende tot de groep medicamenten gevormd door tonica, de ferrogroep, vitamines en dergelijke. In de reclamefilm werd niet meer te kennen gegeven dan dat het gebruik van het produkt geschikt is om gevoelens van slaptte en moeheid te bestrijden. En er is niet gebleken, dat het produkt daar niet voor geschikt is, aldus de Raad.

Niet misleidend vond de Reclameraad ook een reclamefilm voor een apparaat waarmee een ieder zijn haar kan modelleren nu aannemelijk is te achten (men ziet, de heren zijn voorzichtig!) dat door dit produkt geen grote schade aan huid en haar zal worden aangebracht. Het feit, dat het apparaat weleens tot minder bezoek aan de kapper kan leiden, is geen grond voor een maatregel van de Reclameraad. Die kon ook akkoord gaan met de stelling dat een aangeprezen produkt goed is voor hart en bloedvaten omdat er een hoog percentage meervoudig onverzadigde vetzuren in zit. De Raad wijst op het zeer recente deskundig oordeel van de Voedingsraad en van de Keuringsraad Openlijke Aanprijzing Geneesmiddelen en Geneeswijzen.

Tegen te veel eten

DE RECLAMERAAD BEHANDELDE ook een aantal zaken, waarbij „strijd met de goede smaak” in het geding zou zijn.

Postgiro 32237 wacht op uw contributie

Zo veroordeelde hij in radioreclameboodschappen het geluid van het doorspoelen van een toilet. „Vaststaat dat het publiek onaangenaam wordt getroffen door dit geluid”. Een radioreclame die een remedie aanprijst tegen de mogelijke gevolgen van (te) overvloedige maaltijden zet niet aan tot het consumeren van dergelijke maaltijden. Zo'n reclame is dus niet in strijd met de goede smaak. Ook de omstandigheid dat er veel honger is in de wereld doet niet ter zake, want verwijten naar aanleiding hiervan zouden niet de adverteerders treffen maar degenen tot wie hij zijn boodschap richt.

Een reclamefilm voor drop legde het er te dik op. Een getekend figuurtje van een kind, afgeleid van het beeldmerk dat de dropfabrikant voert, danste in die film rond op beatmuziek. De tekst sprak in zijn simpelheid kinderen bijzonder aan... De reclamefilm wilde dus in het bijzonder kinderen beïnvloeden ten gunste van het betrokken merk drop. Dat mag niet, het is in strijd met de voorschriften.

De Reclameraad had geen bezwaren tegen een televisiereclamefilm, waarin werd medegedeeld: „De leden van de Algemene Nederlandse Vereniging van Contactlensspecialisten zijn volledig gediplomeerd. Zij hebben de diploma's van opticien, optometrist en contactlensspecialist. Let op dit A.N.V.C.-bord.” Die tekst is niet onwaar of misleidend, maar verschaft integendeel het publiek een juiste informatie. Verder strekkende diploma's op dit paramedische gebied bestaan in Nederland niet. De boodschap is ook niet in strijd met de ook jegens concurrenten in acht te nemen, algemeen aanvaarde fatsoensnormen, aangezien zij niet grievend of kleinerend is ten opzichte van branchegenoten, die de genoemde diploma's niet of niet alle hebben verworven, aldus de Reclameraad.

Hoe de planeet Saturnus autorijders bedreigt

VEEL NEGATIEVE REACTIES heeft Veilig Verkeer Nederland gekregen in verband met het onderzoek naar „aardstralen” of iets van die aard, waardoor verkeersongelukken zouden ontstaan. Wij hebben daar op de voorpagina van ons mei-nummer (blz. 17) al van gewaagd. De paragnost en genezer Gerard Croiset heeft het samen met zijn collega W. Tholen voor elkaar gedokterd dat in Woubrugge bij Alphen aan den Rijn een onderzoek werd ingesteld naar geheimzinnige krachten, waardoor op een bepaald kruispunt onverklaarbare verkeersongelukken zouden ontstaan.

In het blad Wegwijs van Veilig Verkeer Nederland wordt erkend dat er nogal wat mensen zijn, die er niet „in geloven”. Ook zijn er mensen die op religieuze gronden een dergelijk onderzoek afwijzen. „Met ons vinden zij het veel belangrijker dat bromfietzers valhelmen dragen en automobilisten autogordels omdoen”, schrijft Wegwijs.

Maar dat belet Wegwijs niet om een verhaal van Croiset te publiceren met o.a. de volgende haarlijke nonsens:

„Laten we eens aannemen dat Saturnus een behoorlijk loodgehalte heeft en dat er op aarde plekken zijn waar bovenmatig veel lood in de grond zit. Dan is het te begrijpen dat daartussen een bepaalde verbinding kan bestaan. Komt er in de buurt van die plek een mens, die negatief reageert, dan wordt hij bij het passeren van zo'n loodrijke plek wellicht helemaal „leeggezogen”. Een blackout kan dan het gevolg zijn. Zit je op een dergelijk moment ook nog achter het stuur van je auto en is je wagen ook nog van metaal, waardoor van geleiding sprake kan zijn, dan ga je. Mensen die „leeggezogen” worden kunnen natuurlijk heel gemakkelijk de macht over het stuur verliezen”.

Om het helemaal mooi te maken wil Croiset ook nog de horoscopen van automobilisten natrekken!

**LEDEN,
WERFT LEDEN!**

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, **Arts** te Hilversum, **Voorzitter**; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, **Secretaresse**; L. Brest te Amsterdam, **Penningmeester**; Mr. J. E. Goudsmit, **Kantonrechter** b.d. te Haarlem; P. H. A. Poll, **Dierenarts** te Zeist; Mr. J. D. van den Berg, **Vice-President Arrondissements-Rechtbank** te Arnhem; J. E. Buijer **Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid** b.d., 't Harde; P. L. Stal, **Arts** te Hilversum; J. M. de Haas, **Tandarts** te Heemstede; Mej. Drs. P. H. van Marle, **Apotheker** te 's-Gravenhage; J. Noord te Amsterdam; Adviserend bestuurslid: S. Lelie, **Arts Geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid** in Zeeland, Middelburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonne's: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

BLZ. 24

Abonnement per jaar franco per post
bij vooruitbetaling f 10,—;
studerenden f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum